Dekonttaki Borç İkrarı ve Faiz

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu	15.04.2026	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/404	2026/254	İİK 68, İİK 58, TBK 117

ÖZET

Banka dekontunun altına ödeme tarihi yazılarak imzalanan borç ikrarı, İİK 68 belgesi sayıldı; belirlenen tarih kesin vade kabul edildiğinden borçlu ihtarsız temerrüde düştü ve takip öncesi işlemiş faize itirazın kaldırılmasına dair direnme kararı onandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/dekont-uzerindeki-borc-ikrari-vade-faiz-hgk-2026-254/

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/404 E. , 2026/254 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :İcra Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2024/439 E., 2025/25 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 13.06.2024 tarihli ve

2024/1114 Esas, 2024/6266 Karar sayılı BOZMA kararı

Taraflar arasındaki itirazın kaldırılması isteminden dolayı yapılan inceleme sonunda İlk Derece Mahkemesince istemin kabulüne karar verilmiştir.

Kararın borçlu vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı borçlu vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 12. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, İlk Derece Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı borçlu vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar

verildikten sonra Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. TALEP

Alacaklı vekili; borçlu aleyhine başlatılan genel haciz yoluyla ilâmsız takibe itiraz edildiğini, takip dayanağı belgenin borç ikrarını içerdiğini ve imzaya itiraz edilmediğini, vadesi gelmesine rağmen borç ödenmediğinden vade tarihi olan 28.02.2020 tarihinden itibaren asıl alacağa yasal faiz işletildiğini ileri sürerek itirazın kaldırılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Borçlu vekili; alacaklı vekilinin takip talebinde belgeye veya senede dayanmadığını, ödeme emri ekinde müvekkiline belge veya senet tebliğ edilmediğini, müvekkili tarafından imzaya itiraz edilemediğini, belgenin 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 68. maddesi anlamında imzası ikrar edilmiş adi senet olarak kabul edilemeyeceğini belirterek istemin reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 05.10.2022 tarihli ve 2022/2 Esas, 2022/658 Karar sayılı kararı ile; hükme esas alınan 18.06.2022 tarihli bilirkişi raporunda 1.250.000,00 TL asıl alacağın, 201.883,56 TL işlemiş faizinin bulunduğu, takip tarihinden itibaren işleyecek yıllık yasal faiz oranının %9 olduğu ve talep edilen alacak kalemlerinde herhangi bir fazlalığın olmadığının bildirildiği, takip dayanağı belgenin alacaklı vekili tarafından 14.12.2021 tarihinde "icra/ödeme emri gönderilmesi talebi" olarak dosyaya sunulduğu ve takip talebine ek olarak gönderildiğinin sabit olduğu, takip dayanağı belge incelendiğinde dekontun altında yazılı olan hususların İİK'nın 68/1. maddesinde belirtilen, borç ikrarı içeren ve imzası ikrar edilmiş adi senet niteliğinde olduğu, borçlunun borcunun bulunmadığına yönelik itirazlarını İİK'nın 68. maddesinde belirtilen yazılı belgelerle ispatlayamadığı gerekçesiyle istemin kabulüyle borçlunun itirazının kesin olarak kaldırılmasına, yasal şartlar oluştuğundan takibe konu asıl alacak üzerinden %20 oranında icra inkâr tazminatının borçludan alınarak alacaklıya verilmesine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde borçlu vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 29.11.2023 tarihli ve 2022/3639 Esas, 2023/2530 Karar sayılı kararı ile; takip dayanağı belgenin alacaklı vekili tarafından takip talebi ile aynı anda 14.12.2021 tarihinde icra dosyasına sunulduğu, icra dosyasına Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) sisteminde "icra/ödeme emri gönderilmesi talebi" olarak kaydedilerek borçluya çıkartılan ödeme emri tebliğ mazbatasında da ödeme emrinin eki belge olarak yazıldığı, borçlu tarafından takip dayanağı belgelerin ödeme emri ile birlikte kendisine tebliğ edilmediğine yönelik şikâyet yoluna başvurulduğu iddia edilmediği

gibi takip dayanağı belgede ilgili bankadan alınan ödeme dekontunun alt kısmına açıkça borçlu tarafından belirtilen miktarın borç olarak alındığı yazılarak imzalandığı, borçlu tarafından açıkça imza inkârında bulunulmadığı, takip dayanağı belgenin İİK'nın 68/1. maddesi kapsamında kayıtsız şartsız borç ikrarını içeren belge niteliğinde olduğu, borçlu tarafından borcun bulunmadığının aynı kuvvette yazılı delille ispat edilemediği, hüküm kurmaya elverişli bilirkişi raporunda talep edilen faiz tutarında fazlalık bulunmadığının belirtildiği gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ İNCELEME SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde borçlu vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile;

"...Borçlunun sair temyiz itirazlarının reddi ile;

Alacaklı tarafından borçlu aleyhine dekonta dayalı olarak genel haciz yoluyla ilamsız takip başlatıldığı, örnek 7 ödeme emrinin tebliği üzerine, borçlunun itirazı sonucu takibin durdurulduğu, alacaklının itirazın kaldırılması istemiyle icra mahkemesine başvurduğu ve mahkemece, itirazın kaldırılmasına karar verildiği, kararın borçlu tarafından istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiği, karara karşı borçlu tarafından temyiz yoluna başvurulduğu anlaşılmaktadır.

6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 117/1. maddesinde; "Muaccel bir borcun borçlusu, alacaklının ihtarıyla temerrüde düşer" hükmüne, aynı maddenin 2. fıkrasında ise; "Borcun ifa edileceği gün, birlikte belirlenmiş veya sözleşmede saklı tutulan bir hakka dayanarak taraflardan biri usulüne uygun bir bildirimde bulunmak suretiyle belirlemişse, bu günün geçmesiyle; haksız fiilde fiilin işlendiği, sebepsiz zenginleşmede ise zenginleşmenin gerçekleştiği tarihte borçlu temerrüde düşmüş olur. Ancak sebepsiz zenginleşenin iyiniyetli olduğu hâllerde temerrüt için bildirim şarttır" hükmüne yer verilmiştir.

Somut olayda; alacaklının takibine dayanak yaptığı dekontta vade mevcut olmadığına ve borçlunun, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 117. maddesine göre temerrüde düşürüldüğüne dair dosya içerisinde herhangi bir belge de bulunmadığına göre, bu durumda borçlu ancak takip tarihi itibariyle temerrüde düşmüş sayılacağından takip tarihinden önceki dönem için alacaklının dayanak faturadan dolayı işlemiş faiz talep etmesinin yasal dayanağı bulunmamaktadır.

O halde mahkemece, takip tarihinden önceki döneme ilişkin işlemiş faize yönelik itirazın kaldırılması isteminin reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi ve Bölge Adliye Mahkemesince de istinaf isteminin esastan reddi isabetsizdir..." gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. İlk Derece Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; takibe dayanak belge içeriğinde 28.02.2020 tarihinde ödeme yapılacağı açıkça yazılmakla taraflar arasında vadenin belirlendiği ve borçlunun imzasının da bulunduğu, dolayısıyla işlemiş faiz talep edilebileceği gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen direnme kararına karşı süresi içinde borçlu vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Borçlu vekili; ticari nitelikte olmayan tüketim ödüncü sözleşmesinde taraflarca kararlaştırılmış olmadıkça faiz istenemeyeceğini, bilirkişi raporunda hesaplanan faiz miktarının da hatalı olduğunu, belgede yazan ibarenin müvekkiline ait olmadığını, borcun ödeme gününün alacaklı tarafından tek taraflı olarak belirlendiğini ileri sürerek kararın bozulmasını talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda takip dayanağı belge içeriğinde vadenin belirlenip belirlenmediği, buradan varılacak sonuca göre takipte işlemiş faiz talep edilip edilemeyeceği noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

1. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 68. maddesi,

2. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 117. maddesi.

2. Değerlendirme

1. Uyuşmazlığın çözümü için konuya ilişkin yasal düzenlemeler ile hukuki kavram ve kurumların ortaya konulmasında yarar vardır.

2. İcra ve İflas Kanunu'nun 58/1. maddesine göre takip talebi icra dairesine yazılı veya sözlü olarak ya da elektronik ortamda yapılabilir. Aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre alacak belgeye dayanmakta ise belgenin aslının veya alacaklı yahut mümessili tarafından tasdik edilmiş, borçlu sayısından bir fazla örneğinin takip talebi anında icra dairesine verilmesi zorunludur. İİK'nın 60/1. maddesine göre icra müdürü takip talebinin bu Kanun'da öngörülen şartları içerdiğine karar verirse ödeme emri düzenler ve aynı Kanun'un 61. maddesine göre ödeme emrini borçluya tebliğ eder. Takip belgeye dayanıyorsa, belgenin tasdikli bir örneği ödeme emrine bağlanır. Dayanak belgenin takip talebine eklenmemesi veya ödeme emri ekinde borçluya tebliğ edilmemesi hâlinde borçlu bu nedenle ödeme emrinin iptalini şikâyet yoluyla icra mahkemesinden isteyebilir.

3. Ödeme emri kendisine tebliğ edilen borçlu itiraz etmek istiyorsa itirazını ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde dilekçeyle veya sözlü olarak icra müdürlüğüne bildirebilir. Borçlunun ödeme emri tebliğinden itibaren yedi gün içinde ödeme emrine itiraz etmesiyle icra takibi kendiliğinden durur (İİK md. 66/1). Alacaklının, itiraz ile duran takibe devam edebilmesi için borçlunun itirazını hükümden düşürtmesi gerekir. Bunun için alacaklı itirazın kaldırılmasını (İİK md. 68-70) talep edebileceği gibi itirazın iptali davası da (İİK md. 67) açabilir.

4. İtirazın kaldırılması teknik anlamda bir dava olmayıp borçlunun itirazıyla İİK'nın 66. maddesine göre duran ilâmsız icra takibine yine ilâmsız icra prosedürü içinde devam edilmesini sağlayan bir yoldur. Alacaklı, alacağını yalnız İİK'nın 68/1. maddesinde sayılan belgelerden biriyle ispat edebilir.

5. Bu aşamada uyuşmazlığın çözümü için vade ve temerrüt kavramlarının açıklanması gerekir.

6. Türk Borçlar Kanunu'nun 90 ilâ 98. maddelerinde ifa zamanı düzenlenmiştir. İfa zamanı alacaklının borçludan edimin ifasını isteyebileceği, gerektiğinde bu amaçla dava açabileceği, borçlunun da edimini ifa zorunda olduğu zamanı (borcun muacceliyeti) ifade ettiği gibi bir başka yönden de borcun borçlu tarafından ifa edilebileceği anı (borcun ifa edilebilirliği) gösterir. TBK'nın zamana ilişkin hükümleri düzenleyici hükümler olduğundan taraflar bunların aksini kararlaştırabilir.

7. Borcun muacceliyet (ifa) zamanı ya bir vade ya da bir süre ile belirlenir. Borcun muacceliyeti ve ifa zamanıyla ilgili olan vade olağan vade, belirli vade ve kesin vade olmak üzere üçe ayrılır. Olağan vade borcun muaccel olduğu, alacaklının edimini talep edebildiği, borçlunun da bunu ifa etmek zorunda olduğu zamanı (tarihi) gösterir. Bu tür vadeye bağlı işlemlere "ihbara bağlı işlemler" denir. Burada vadenin gelmesiyle borçlu kendiliğinden mütemerrit olmaz, borçlunun mütemerrit olması için alacaklının ayrıca vadeye ilaveten borçluya bir ihtarda bulunması gerekir. Belirli vade ise yalnız borcun muaccel olduğu zamanı değil aynı zamanda borçlunun borcu ifa etmemesi hâlinde alacaklının ihtarına gerek kalmaksızın kendiliğinden mütemerrit duruma düşeceği zamanı da ifade eder. Bu tür vadeye bağlı işlemlere de "belirli vadeli işlemler" denir. Kesin vade ise "kesin vadeli işlemler" de söz konusu olur. Bu tür vadenin dolmasıyla borçlu ihtara gerek olmaksızın mütemerrit olur (Fikret Eren, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2024, s.1074, 1078).

8. Temerrüt kavramı ise en kısa tanımıyla alacaklı tarafından talep edilebilir (muaccel) hâle gelmiş bir borcun ifasındaki gecikmedir ve kural olarak muaccel bir borcun borçlusu, alacaklının ihtarı ile temerrüde düşer. Bu husus TBK'nın 117. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenmiş olup 2. fıkra hükmüne göre ise borcun ifa edileceği gün, birlikte belirlenmiş veya sözleşmede saklı tutulan bir hakka dayanarak taraflardan biri usulüne uygun bir bildirimde bulunmak suretiyle belirlemişse, bu günün geçmesiyle; haksız fiilde fiilin işlendiği, sebepsiz zenginleşmede ise zenginleşmenin gerçekleştiği tarihte borçlu temerrüde düşmüş olur. Ancak sebepsiz zenginleşenin iyiniyetli olduğu hâllerde temerrüt için bildirim şarttır.

9. Borçlu ifayı belirli bir vadede yapmakla yükümlüyse ihtarda bulunmaya gerek yoktur. Bu durumda kararlaştırılan belirli vadede ifada bulunmazsa kendiliğinden temerrüde düşer. Para borçlarında temerrüde düşen borçlu TBK'nın 1 20... sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un 2. maddesine göre temerrüt faizi ödemek zorundadır.

10. Somut olayda ise UYAP sistemi üzerinde yapılan incelemede, alacaklı vekili tarafından 14.12.2021 tarihinde saat 17.00.56'da elektronik ortamda takip talebinde bulunulduğu ve aynı tarihte saat 17.02.56'da elektronik ortamda 30.01.2020 tarihli banka dekontunun sunulduğu görülmüştür. Alacaklı vekilinin takip talebi üzerine, borçluya örnek (7) No.lu ilâmsız takipte ödeme emri tebliğ edilmiştir. Borçlu vekili yasal sürede icra müdürlüğüne verdiği dilekçesiyle borca, ferilere, faize ve faiz oranına itiraz etmiş, alacaklı vekili duran takibin devamını sağlamak için itirazın kaldırılması istemiyle icra mahkemesine başvurmuştur.

11. Takibe dayanak 30.01.2020 tarihli ve 1.250.000,00 TL miktarlı banka dekontunun üzerinde "28.02.2020 tarihinde ... Madencilik Turizm İnşaat Taşımacılık San. ve Tic. Ltd. Şti'ne ödenmek üzere iş bu dekonttaki 1.250.000 TL (Bir milyon iki yüz elli bin TL) tarafımdan borç olarak elden alınmıştır. 30.01.2020" ibaresi yazılmış olup altında da ... ve imzası yer almaktadır.

12. Özel Dairece borçlu vekilinin takipte belgeye dayanılmadığına ve dekontun müvekkiline tebliğ edilmediğine ilişkin temyiz itirazlarının reddine karar verilerek yukarıda belirtilen dekont takip dayanağı belge olarak kabul edilmiş olup bu husus Özel Daire ile Bölge Adliye Mahkemesi arasında uyuşmazlık konusu değildir.

13. Şu hâle göre takibe dayanak belge incelendiğinde 28.02.2020 tarihinin vade olarak belirlendiği ve temerrüt için borçluya ihtarda bulunulmasının gerekmediği sonucuna varılmıştır.

14. O hâlde takibe dayanak belgede kesin vade belirlendiği ve bu nedenle borçluya temerrüt ihtarı da gerekmediğinden işlemiş faize itirazın kaldırılmasına karar verilmesi usul ve yasaya uygundur.

15. Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında; takip talebinde belgeye dayanılmadığı ve borçluya ödeme emriyle birlikte belgenin tebliğ edilmediği, UYAP sistemine belge eklenmesinin sonucu değiştirmeyeceği, bu durumda işlemiş faiz talep edilemeyeceğinden bu değişik gerekçeyle direnme kararının bozulması gerektiği görüşü ileri sürülmüş ise de, bu görüş yukarıda açıklanan nedenlerle Kurul Çoğunluğu tarafından benimsenmemiştir.

16. Hâl böyle olunca İlk Derece Mahkemesince verilen direnme kararı usul ve yasaya uygun olup onanması gerekir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeple;

Borçlu vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile direnme kararının ONANMASINA,

Harç peşin alındığından harç alınmasına yer olmadığına,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

15.04.2026 tarihinde oy çokluğuyla kesin olarak karar verildi.